

METODICKÉ USMERNENIE

k opatreniam Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

č. 138/2020 Z. z. o informácii o dôchodkoch zo starobného dôchodkového sporenia

č. 139/2020 Z. z., ktorým sa ustanovuje obsah, štruktúra, forma, podmienky a spôsob priebežnej aktualizácie a lehoty na zverejnenie kľúčových informácií o dôchodkovom fonde

č. 140/2020 Z. z., ktorým sa ustanovuje vzor výpisu z osobného dôchodkového účtu sporeteľa

Odbor dôchodkového sporenia

Sekcia sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia,

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

po dohode s:

Odbor dohľadu nad poisťovníctvom a dôchodkovým sporením

Úsek dohľadu a ochrany finančného spotrebiteľa

Národná banka Slovenska

október 2020

Súvisiace predpisy

Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 234/2019 Z. z.

Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 138/2020 Z. z. o informácii o dôchodkoch zo starobného dôchodkového sporenia

Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 139/2020 Z. z., ktorým sa ustanovuje obsah, štruktúra, forma, podmienky a spôsob priebežnej aktualizácie a lehoty na zverejnenie kľúčových informácií o dôchodkovom fonde

Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 140/2020 Z. z., ktorým sa ustanovuje vzor výpisu z osobného dôchodkového účtu sporenia

Predmet a účel

Primárnym cieľom prijatia **zákona č. 234/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony** (ďalej len „zákon č. 234/2019 Z. z.“) bolo, aby sporiteľ dostal komplexné informácie o predpokladaných budúcich dôchodkoch zo systému starobného dôchodkového sporenia (II. pilier) a podporilo sa tak jeho finančné plánovanie v súvislosti s odchodom do dôchodku.

Zákon č. 234/2019 Z. z. vytvoril predpoklady na zmeny v informačných povinnostiach dôchodkovej správcovskej spoločnosti (DSS), a to v predkontraktuálnej fáze, počas trvania zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení, ako aj v období pred dovŕšením dôchodkového veku. Podrobnosti o spôsobe informovania sporiteľov ustanovuje:

- **opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 138/2020 Z. z. o informácii o dôchodkoch zo starobného dôchodkového sporenia** (ďalej len „opatrenie č. 138/2020 Z. z.“)
- **opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 139/2020 Z. z., ktorým sa ustanovuje obsah, štruktúra, forma, podmienky a spôsob priebežnej aktualizácie a lehoty na zverejnenie kľúčových informácií o dôchodkovom fonde** (ďalej len „opatrenie č. 139/2020 Z. z.“) a
- **opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 140/2020 Z. z., ktorým sa ustanovuje vzor výpisu z osobného dôchodkového účtu sporiteľa** (ďalej len „opatrenie č. 140/2020 Z. z.“).

V záujme zabezpečenia jednotného postupu a právnej istoty pri uplatňovaní:

- § 108a zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 234/2019 Z. z. (ďalej len „zákon č. 43/2004 Z. z.“) a opatrenia č. 138/2020 Z. z.,
- § 106 ods. 1 zákona č. 43/2004 Z. z. a opatrenia č. 139/2020 Z. z.,
- § 108 ods. 6 zákona č. 43/2004 Z. z. a opatrenia č. 140/2020 Z. z.

vydáva sekcia sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia, po dohode s Národnou bankou Slovenska, a v súlade s čl. 2 ods. 4 a čl. 43 ods. 2 písm. o) Organizačného poriadku Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“) toto metodické usmernenie.

Účelom tohto metodického usmernenia je objasniť a vysvetliť účel niektorých ustanovení zákona č. 43/2004 Z. z. a poskytnúť aplikačný výklad k vybraným ustanoveniam opatrení, ktoré na tento zákon nadväzujú.

Predmetné ustanovenia zákona č. 234/2019 Z. z. a opatrenia č. 138/2020, č. 139/2020 Z. z. a č. 140/2020 Z. z. nadobudnú účinnosť 1. januára 2021.

A. Opatrenie č. 138/2020 Z. z.

§ 108a zákona č. 43/2004 Z. z.

V § 108a zákona č. 43/2004 Z. z. sa ustanovila povinnosť pre DSS zostaviť a zaslať sporiteľovi informáciu o dôchodkoch zo starobného dôchodkového sporenia (ďalej len „informácia o dôchodkoch“). Ide o pretransformovanie súčasnej informácie o dôchodkoch podľa § 94 ods. 12 zákona č. 43/2004 Z. z. účinného do 31. decembra 2020.

1. Zasielanie informácie o dôchodkoch v zmysle prílohy č. 1 a prílohy č. 2

Podľa § 2 ods. 1 opatrenia č. 138/2020 Z. z. sa informácia o dôchodkoch zasiela sporiteľovi v kalendárnom roku, v ktorom dovŕši vek 59 rokov. V zmysle zákona č. 43/2004 Z. z. účinného do 31. decembra 2020 DSS nemajú povinnosť zasielať informáciu o dôchodkoch sporiteľom. Z tohto dôvodu by vznikla skupina sporiteľov, ktorí budú mať **v roku 2021 60 a viac rokov, a vychádzajúc zo znenia § 2 ods. 1 opatrenia č. 138/2020 Z. z., by títo sporitelia neboli informovaní o svojich budúcich dôchodkoch prostredníctvom zaslania informácie o dôchodkoch.** Práve túto skupinu sporiteľov rieši opatrenie č. 138/2020 Z. z. v prechodnom ustanovení v § 4.

V aplikačnej praxi to bude znamenať, že:

DSS v roku 2021 (najneskôr do 31. januára), podľa § 4 ods. 1 opatrenia č. 138/2020 Z. z. sporiteľom, ktorí nie sú poberateľmi dôchodku podľa § 29 ods. 1 zákona č. 43/2004 Z. z. a ktorí:

- v roku 2021 dovŕšia vek **59 až 62 rokov** (narodili sa v roku 1959 až 1962 a teda ešte nedovŕšili dôchodkový vek), **zašle informáciu o dôchodkoch podľa prílohy č. 1**
- v roku 2021 dovŕšia **63 rokov a viac** (narodili sa pred rokom 1958 a teda už dovŕšili dôchodkový vek), **zašle informáciu o dôchodkoch podľa prílohy č. 2.**

V nasledujúcich rokoch (**od r. 2022**) sa bude zasielať informácia o dôchodkoch už len podľa **prílohy č. 1.**

2. Zverejnenie informácie o dôchodkoch na webovom sídle DSS

Ustanovenie § 3 opatrenia č. 138/2020 Z. z. sa vzťahuje len na **aktualizáciu informácie o dôchodkoch v prípade zmien v regulácii, ktoré sú spojené s dôchodkami zo systému starobného dôchodkového sporenia (II. piliera).** Sporiteľovi, ktorému DSS už informáciu o dôchodkoch zaslala a sprístupnila na bezplatnom pasívnom elektronickom prístupe k osobnému dôchodkovému účtu (ďalej len „ODÚ“), už aktualizovanú informáciu o dôchodkoch nezasiela, ak si o jej zaslanie sporiteľ osobitne nepožiadala. DSS má povinnosť aktualizovanú informáciu o dôchodkoch zverejniť prostredníctvom bezplatného pasívneho elektronického prístupu k ODÚ, a to ku dňu účinnosti zmeny všeobecne záväzného právneho predpisu.

V zmysle § 4 ods. 2 opatrenia č. 138/2020 Z. z. má v roku 2021 DSS povinnosť zaslať informáciu o dôchodkoch do **31. januára 2021, t. j. po tomto dátume má mať dotknutá skupina sporiteľov (§ 4 ods. 1 opatrenia č. 138/2020 Z. z.) informáciu o dôchodkoch zverejnenú aj na bezplatnom pasívnom elektronickom prístupe k ODÚ.**

V § 107 ods. 1 písm. i) zákona č. 43/2004 Z. z. je ustanovená povinnosť DSS vytvoriť webové sídlo, ktoré musí obsahovať aj informáciu o dôchodkoch podľa § 108a. Ide o všeobecnú povinnosť uloženú zákonom. Od tejto povinnosti je potrebné odlišiť podmienky a spôsob priebežnej aktualizácie informácie o dôchodkoch ustanovené v § 3 opatrenia č. 138/2020 Z. z. V zmysle uvedeného § 107 ods. 1 písm. i) ide o povinnosť, podľa ktorej musí webové sídlo obsahovať informáciu o dôchodkoch cez bezplatný pasívny elektronický prístup k ODÚ (keďže podľa novej právnej úpravy ide o personalizovanú informáciu).

Skutočnosť, že zákon č. 234/2019 Z. z. so svojou delenou účinnosťou nadobudne účinnosť v danom ustanovení už 1. januára 2021 neznamena, že webové sídlo k tomuto dátumu musí obsahovať aj novú informáciu o dôchodkoch. DSS ju v tejto časti webového sídla sprístupní až v čase, kedy túto informáciu zostaví a reálne sporiteľovi zašle, čo znamená, že u jednotlivých sporiteľov sa môže čas zverejnenia líšiť a rovnako aj medzi jednotlivými DSS. DSS môže informáciu o dôchodkoch zaslať už spolu s výpisom z osobného dôchodkového účtu (ďalej len „výpis z ODÚ“), resp. v inom termíne. Sporitelia, ktorí vek 59 rokov nedovŕšia, touto personalizovanou informáciou nebudú disponovať, resp. sa k nej dostanú až v čase kedy budú informácie o dôchodkoch reálne potrebovať, t. j. v období pred dovŕšením dôchodkového veku.

DSS však môže na svojom webovom sídle uvádzať všeobecné informácie, ktoré súvisia s odchodom do dôchodku (žiadost' o dôchodok, formy dôchodku a pod.), teda informácie, ktoré sú obsiahnuté aj v informácii o dôchodkoch.

3. Lehota na zasielanie informácie o dôchodkoch

Opatrenie č. 138/2020 Z. z. ustanovuje lehoty v § 2 ods. 1 a 2 (**kalendárny rok, v ktorom sporiteľ dovŕši vek 59 rokov a kalendárny rok, v ktorom dovŕši vek 62 rokov**). Uvedené opatrenie bližšie nešpecifikuje, kedy má DSS zasielať informáciu o dôchodkoch, vo všeobecnosti možno povedať, že má na to celý kalendárny rok (výnimkou je § 4 ods. 2 opatrenia č. 138/2020 Z. z., kde je skrátená lehota do 31. januára 2021).

DSS môže teda informáciu o dôchodkoch zaslať začiatkom roka spolu s výpisom z ODÚ alebo kedykoľvek v priebehu roka, napr. v závislosti od toho, v ktorom mesiaci dovŕši sporiteľ vek 59 rokov atď.

Ak napríklad sporiteľ uzatvorí zmluvu o starobnom dôchodkovom sporení (ďalej len „zmluva o SDS“) koncom kalendárneho roka (napr. v decembri prestúpi z inej DSS) a pôjde o sporiteľa, ktorý má vzhľadom na svoj vek nárok na zaslanie informácie o dôchodkoch, nebude v niektorých prípadoch technicky možné dodržať predmetné ustanovenie. V takýchto prípadoch bude postačujúce, ak DSS preukáže, že zaslala informáciu o dôchodkoch v najbližšom možnom termíne, bez zbytočného odkladu a vie tieto skutočnosti preukázať. Každý takýto prípad bude podliehať individuálnemu posúdeniu Národnej banky Slovenska (NBS) a DSS bude povinná preukázať, že podnikla všetky potrebné kroky k dodržaniu § 2 ods. 1 a 2 opatrenia č. 138/2020 Z. z., a to aj aplikáciou individuálneho prístupu k sporiteľom (napr. vo vzťahu k tým, s ktorými uzavrela zmluvu po hromadnom zaslaní informácie o dôchodkoch, kedy nemožnosť individuálneho spracovania nebude považovaná za dostatočný dôvod na nesplnenie si ustanovenej povinnosti).

4. BLOK E a BLOK G – uvádzanie referenčnej sumy platnej pre daný rok (napr. r. 2021), ak sporiteľ dovŕši dôchodkový vek v inom roku (napr. r. 2025) s rozdielnou výškou platnej referenčnej sumy

Pri zostavovaní informácie o dôchodkoch je potrebné vychádzať z údajov, ktoré sú k dispozícii v danom roku. Táto informácia (**rok, ku ktorému sa informácia vzťahuje**) bude vyslovene uvedená aj v informácii o dôchodkoch, aby bolo zrejmé, že ide o premennú, ktorá sa v čase mení. Suma sa uvádza z dôvodu, aby sporitelia získali približnú predstavu o tom, s akou sumou sa bude ich príjem porovnávať.

5. BLOK G – uvádzanie sumy mediánu platnej pre daný rok (napr. r. 2021), ak sporiteľ dovŕši dôchodkový vek v inom roku (napr. r. 2025), s rozdielnou výškou sumy mediánu

Vid' usmernenie v bode 4.

B. Opatrenie č. 139/2020 Z. z.

§ 106 ods. 1 zákona č. 43/2004 Z. z.

V § 106 ods. 1 zákona č. 234/2019 Z. z. sa ustanovila povinnosť pre DSS zostaviť o každom spravovanom dôchodkovom fonde kľúčové informácie (ďalej len „KID“), nakoľko rozsah poskytovaných informácií vo forme informačného prospektu (§ 106 zákona č. 43/2004 Z. z. účinného do 31. decembra 2020) je vzhľadom na obsah a rozsah informačných povinností ostatných subjektov finančného trhu nedostatočný.

1. Príloha č. 1 – Tabuľka zobrazujúca vplyv nákladov na ročný výnos pri 40 ročnom období sporenia

Zo samotného označenia tabuľky vyplýva, že tabuľka má zobrazovať vplyv nákladov na ročný výnos pri 40-ročnom období sporenia.

V prvom stĺpci [vysvetlivka n)] je uvedené stručné vysvetlenie každej z druhov odplát.

Druhý stĺpec [vysvetlivky o) a s)] uvádza výšku každej odplaty a nákladov v percentách.

Tretí stĺpec [vysvetlivky p), q), r) a t)] obsahuje informáciu o vplyve každej jednej odplaty (nákladov) na celkový výnos, avšak v absolútnych (celých) číslach. Sporiteľ sa na základe uvedeného dozvie, aký veľký je vplyv jednotlivkej odplaty, a to prostredníctvom toho, ako sa zníži jeho celková potenciálna nasporená suma po zohľadnení odplát a nákladov v eurách.

Uvedený prístup sa líši od zaužívaného zobrazovania nákladov v kľúčových informáciách v produktoch, na ktoré sa vzťahuje Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1286/2014 z 26. novembra 2014 o dokumentoch s kľúčovými informáciami pre štrukturalizované retailové investičné produkty a investičné produkty založené na poistení (PRIIP). Regulácia je v súčasnosti uplatňovaná v štruktúrovaných a poisťných produktoch a v budúcnosti bude uplatňovaná aj vo fondoch kolektívneho investovania.

Pri vysvetlivkách p), q), r) a t) DSS vypočíta celkovú sumu nákladov na 40-ročnom horizonte, pri zohľadnení výnosu vzťahujúceho sa na základný scenár a výsledok spriemeruje (vydelí) číslom 40.

2. Príloha č. 2 – bod A. Posudzovanie trhového rizika (sledované obdobie posledných desať po sebe nasledujúcich rokov)

Opatrenie č. 139/2020 Z. z. k posudzovaniu trhového rizika a sledovanému obdobiu uvádza:

„Trhové riziko sa vypočíta na základe volatility výnosu dôchodkového fondu použitím denných výnosov dôchodkového fondu v sledovanom období. Sledovaným obdobím je obdobie posledných desať po sebe nasledujúcich rokov. Ak od vzniku dôchodkového fondu uplynulo menej ako desať rokov, použijú sa na výpočet volatility výnosu dôchodkového fondu denné výnosy dôchodkového fondu dostupné od vzniku dôchodkového fondu. Pre nový dôchodkový fond, ktorý nemá dostupné historické dáta, sa na výpočet volatility výnosu dôchodkového fondu použijú výnosy modelového portfólia alebo modelového indexu podľa zamerania a cieľov investičnej stratégie nového dôchodkového fondu určeného dôchodkovou správcovskou spoločnosťou.“

DSS môže vychádzať z kratšieho sledovaného obdobia oproti stanovenému sledovanému obdobiu v dĺžke desať po sebe nasledujúcich rokov aj v inom osobitnom prípade, avšak **za predpokladu splnenia určitých skutočností**.

KID je primárne predkontraktálny dokument, ktorý má sporiteľovi, okrem iného, zrozumiteľne komunikovať riziko spojené s investovaním v danom dôchodkovom fonde a v nadväznosti na úroveň tohto rizika aj potenciálne výnosy a náklady a odlíšiť ho tak od ostatných dôchodkových fondov. KID, ako každý informačný dokument, musí zároveň spĺňať zásady poskytovania informácií ustanovené v **§ 105a zákona č. 43/2004 Z. z., t. j. musí byť aktuálny, pravdivý a nesmie byť zavádzajúci**. Môžu však nastať situácie, kedy by DSS striktným dodržaním ustanovení opatrenia č. 139/2020 Z. z. vyhotovila informačný dokument, ktorý by bol v zjavnom rozpore s uvedenými požiadavkami zákona č. 43/2004 Z. z., ktoré sú kladené na každú informáciu, ktorú DSS poskytuje.

Situácia, pri ktorej sa použitie desať ročného sledovaného obdobia na meranie volatility denných výnosov dôchodkového fondu javí ako neoptimálne a je možné použiť kratší interval, však musí vykazovať nasledovné znaky:

- došlo k **významným legislatívnym zmenám**, ktoré súviseli so štruktúrou dôchodkových fondov, ktoré má DSS vytvárať a spravovať a/alebo s pravidlami investovania majetku v dôchodkových fondoch a na ktoré musela DSS reflektovať buď priamo okamžite po zmene v regulácii alebo následne po vyhodnotení dopadu regulačných zásahov na sektor starobného dôchodkového sporenia a DSS samotnú,
- došlo k **významnej zmene štatútu dôchodkového fondu** v kontexte zamerania a cieľov investičnej stratégie tohto dôchodkového fondu, pričom zmena štatútu sa významne prejavila aj **v zložení majetku dôchodkového fondu a miere rizika** (trhového/kreditného), ktorému je dôchodkový fond vystavený; medzi takéto zmeny môže patriť aj zlúčenie dôchodkových fondov, ak významne ovplyvní zameranie a ciele investičnej stratégie nástupníckeho dôchodkového fondu.

V uvedenom prípade môže DSS na výpočet volatility výnosov dôchodkového fondu **použiť výnosy dôchodkového fondu odo dňa nadobudnutia účinnosti príslušných zmien štatútu tohto dôchodkového fondu, prípadne odo dňa, kedy nastali významné zmeny (legislatívne, iné) s vplyvom na zameranie a ciele investičnej stratégie dôchodkového fondu.**

3. Príloha č. 4 - Vzorec č. 2 na výpočet sumy odplaty za správu dôchodkového fondu

Pri výpočte odplaty za správu dôchodkového fondu sa zohľadní aktuálny konkrétny príspevok znížený o výšku odplaty za vedenie ODU, hrubý výnos (podľa tabuliek v prílohe č. 3), celková doba sporenia, aktuálny mesiac sporenia a výška odplaty za správu dôchodkového fondu (zúčtovaná podľa opatrenia č. 139/2020 Z. z. raz za mesiac).

C. Opatrenie č. 140/2020 Z. z.

§ 108 ods. 6 zákona č. 43/2004 Z. z.

V zmysle § 108 ods. 6 zákona č. 43/2004 Z. z. MPSVR SR po dohode s NBS vydalo opatrenie č. 140/2020 Z. z., ktorým sa ustanovuje pre DSS jednotný vzor výpisu z ODÚ, ako aj podrobnosti k pravidlám, na základe ktorých sa zostavia prognózy dôchodku v porovnaní s výpisom z ODÚ, ktoré DSS zasielali v zmysle účinnej právnej úpravy, (opatrenie č. 288/2014 Z. z., ktorým sa ustanovuje obsah a štruktúra výpisu z osobného dôchodkového účtu sporiteľa), ktorá neobsahuje povinnosť zobrazovať prognózy dôchodku, ani pravidlá na jeho určenie.

1. § 108 ods. 3 a 4 zákona č. 43/2004 Z. z. – obsah výpisu z ODÚ

Zákon č. 43/2004 Z. z. v § 108 ods. 3 demonštratívny (exemplifikatívny) spôsobom vypočítava, čo je základným obsahom výpisu z ODÚ. Ďalšie náležitosti výpisu z ODÚ, ktoré nie sú výslovne ustanovené zákonom č. 43/2004 Z. z., obsahuje práve **opatrenie č. 140/2020 Z. z.** (obsah a vzor výpisu z ODÚ ako aj všetky parametre, predpoklady a pravidlá pre výpočet prognóz). Opatrenie č. 140/2020 Z. z. určuje, čo všetko okrem náležitostí uvedených v § 108 ods. 3 má konkrétnejšie obsahovať výpis z ODÚ. Rovnako je aj v osobitnej časti dôvodovej správy uvedené, že DSS sa nemôže vecne ani poradím odchýliť od vzoru výpisu z ODÚ, ktorý je uvedený v prílohe č. 1 opatrenia č. 140/2020 Z. z. DSS môže upravovať len formálnu podobu jednotlivých položiek, prípadne môže celkovú grafickú podobu zjednotiť s korporátnym dizajnom manuálu.

Výnimka z tohto pravidla nie je možná ani pri generovaní prvých výpisov z ODÚ podľa opatrenia č. 140/2020 Z. z. v roku 2021. O vplyve mimoriadnej situácie súvisiacej s ochorením COVID-19 na starobné dôchodkové sporenie, resp. konkrétny vplyv na osobný dôchodkový účet sporiteľa, môže DSS informovať v sprievodnom dokumente.

2. Štruktúra výpisu z ODÚ pred 1. januárom 2021 a zobrazovanie prognózy dôchodku

Zákon č. 43/2004 Z. z. ustanovuje **zasielanie výpisov s účinnosťou od 1.1.2021 len v štyroch situáciách**, a to:

- výpis z ODÚ k poslednému dňu kalendárneho roka (§ 108 ods. 1 prvá veta),
- výpis z ODÚ pri prestupe do inej DSS – „výstupný“ (§ 108 ods. 1 druhá veta),
- výpis z ODÚ pri prestupe z inej DSS – „vstupný“ (§ 108 ods. 1 tretia veta),
- aktuálny výpis z ODÚ sporiteľa na požiadanie (§ 108 ods. 7).

V prípade **žiadosti sporiteľa o zaslanie výpisu z ODÚ za predchádzajúce obdobie**, iné ako uvedené v týchto prípadoch (napr. za rok 2018), je na rozhodnutí konkrétnej DSS v akej forme mu tieto informácie poskytnú (zákon č. 43/2004 Z. z. explicitne neurčuje ako má DSS postupovať, ponecháva DSS priestor na prispôbenie takéhoto výpisu svojim technickým možnostiam a požiadavkám sporiteľov). Nakoľko cieľom zákona č. 234/2019 Z. z. (aj vydania súvisiacich vykonávacích predpisov) bolo zvýšiť informovanosť sporiteľov o ich budúcich dôchodkoch zo systému starobného dôchodkového sporenia, máme za to, že v prípade poskytovania výpisov za minulé obdobia nie je dôvod vyhotovovať prognózu dôchodku za tieto minulé obdobia.

3. § 108 ods. 7 zákona č. 43/2004 Z. z. – náklady a poplatky v prípade výpisov z ODÚ

V zmysle § 108 ods. 7 a 8 zákona č. 43/2004 Z. z. je DSS povinná zaslať sporiteľovi aktuálny výpis z ODÚ na požiadanie do 15 pracovných dní od doručenia písomnej žiadosti sporiteľa, pričom náklady na vyhotovenie a zaslanie výpisu z ODÚ častejšie ako v lehote podľa § 108 ods. 1 zákona č. 43/2004 Z. z. uhrádza sporiteľ.

DSS v takom prípade uvedie sumu nákladov a poplatkov vypočítanú na **základe poslednej aktualizácie finančných ukazovateľov pre potreby zostavenia ročnej účtovnej závierky**.

4. Príloha č. 1, blok A, vysvetlivka c)

Na výpis z ODÚ sporiteľa, ktorý má nulovú hodnotu ODÚ k dátumu podľa § 108 ods. 3 písm. e) zákona č. 43/2004 Z. z. sa vzťahuje **vysvetlivka c) v prílohe č. 1** aj z dôvodu prevedenej hodnoty ODÚ na certifikát. K dôvodom nulovej hodnoty ODÚ sa okrem vysvetlenia môžu uviesť aj **informácie z bloku E**.

Ak má sporiteľ do sumy v certifikáte zahrnuté len povinné príspevky a hodnota jeho ODÚ nie je nulová z dôvodu dobrovoľných príspevkov, je uvádzanie prognózy mesačného dôchodku na zvážení DSS.

5. Príloha č. 1, blok E, prvá tabuľka, vysvetlivka t)

V opatrení č. 140/2020 Z. z. je k vysvetlivke t) uvedené:

t) Uvádza sa deň, ktorý 12 mesiacov predchádza dňu podľa § 108 ods. 3 písm. e) zákona. Ak má sporiteľ uzatvorenú zmluvu o starobnom dôchodkovom sporení s dôchodkovou správcovskou spoločnosťou, ktorá výpis zasiela, kratšie ako od začiatku obdobia, za ktoré sa výpis zasiela, uvádza sa deň uzatvorenia zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení. Ak sporiteľ prestúpil z inej dôchodkovej správcovskej spoločnosti, v období, za ktoré sa výpis zasiela, uvádza sa dátum, ku ktorému bola suma zodpovedajúca aktuálnej hodnote osobného dôchodkového účtu sporiteľa z dôchodkovej správcovskej spoločnosti, z ktorej sporiteľ prestúpil, pripísaná na osobný dôchodkový účet sporiteľa v dôchodkovej správcovskej spoločnosti, do ktorej sporiteľ prestúpil.

Dôvodom uvádzania dátumu pripísania prevedenej nasporenej sumy z DSS, z ktorej sporiteľ prestúpil, vo výpise z ODÚ pri prestupe sporiteľa z jednej DSS do inej DSS je, aby hodnota ODÚ, ktorú má sporiteľ uvedenú na začiatku obdobia, za ktoré sa výpis zasiela, korešpondovala s hodnotou ODÚ na výpise z ODÚ, ktorý sporiteľ dostal z pôvodnej DSS pri prestupe (tzv. prestupový výpis z ODÚ). Vznik situácie, v ktorej dobrovoľné príspevky na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „dobrovoľné príspevky“) budú odvedené v krátkom období od dátumu prestupu sporiteľa z inej DSS do dátumu pripísania prevedenej sumy na ODÚ z pôvodnej DSS, je podstatne menej pravdepodobnejší v porovnaní so situáciou, v ktorej sporiteľ dostane výpis z ODÚ s nulovou počiatočnou hodnotou ODÚ. V prípade pripísania dobrovoľných príspevkov na ODÚ v čase ešte pred pripísaním hodnoty ODÚ prevedenej z pôvodnej DSS, sporiteľ spomínané dobrovoľné príspevky uvidí na počiatočnej hodnote ODÚ (viď vysvetlivka u) v prílohe č. 1). Sporiteľ má taktiež možnosť overiť pripísanie dobrovoľných príspevkov prostredníctvom bezplatného pasívneho elektronického prístupu k ODÚ.

6. Príloha č. 1, blok E, prvá tabuľka, vysvetlivka ab)

V opatrení č. 140/2020 Z. z. je k vysvetlivke ab) uvedené:

ab) Uvádza sa súčet súm prevodov medzi dôchodkovými fondmi, ktoré boli v období, za ktoré sa výpis zasiela, uskutočnené. Ak je suma podľa prvej vety záporná, uvádza sa so záporným znamienkom.

Vo výpise z ODÚ nie je možné v prvej tabuľke v bloku E uvádzať obdobie, počas ktorého mal sporiteľ celý majetok alebo jeho časť v dôchodkovom fonde. Uvádzanie prestupov medzi dôchodkovými fondmi sumárne bez vyznačenia obdobia je pre sporiteľa prehľadnejšie a zrozumiteľnejšie ako v záhlaví tabuľky uvádzať obdobie, počas ktorého mal sporiteľ majetok, resp. jeho časť v tomto dôchodkovom fonde. Jedným z dôvodov povinného uvádzania informácie „*Ak chcete získať viac informácií o transakciách a pohyboch na Vašom osobnom dôchodkovom účte, navštívte pasívny elektronický prístup k Vášmu osobnému dôchodkovému účtu.*“ vo výpise z ODÚ je upriamenie pozornosti sporiteľa aj na možnosť kontroly prestupov medzi dôchodkovými fondmi prostredníctvom pasívneho elektronického prístupu k ODÚ.

7. Príloha č. 1, blok E, vysvetlivka ac)

V bloku E, konkrétne v riadku „Suma v certifikáte“ sa uvádza sumárna hodnota, to znamená, že všetky pohyby na ODÚ, t. j. či už hodnota ODÚ odpísaná na účely vydania certifikátu alebo suma uvedená v certifikáte pripísaná naspäť na ODÚ, sa spočítajú.

V prípade, že si sporiteľ nevybral žiadnu z ponúk uvedenú v ponukovom liste a hodnota jeho ODÚ nie je nulová, vo výpise z ODÚ sa riadok s touto informáciou nemusí uvádzať vôbec.

8. Uvádzanie prognóz dôchodku vo výpise z ODÚ sporiteľovi vo výplatnej fáze

V opatrení č. 140/2020 Z. z. je k vysvetlivke ac) a ad) uvedené:

ac) Uvádzajú sa slová „Programový výber“, „Výnos z investovania“, „Suma v certifikáte“, „Suma prevedená do inej dôchodkovej správcovskej spoločnosti“ alebo „Suma prevedená do poisťovne“, ak bol sporiteľovi vyplácaný programový výber, výnos z investovania, ak boli peňažné prostriedky sporiteľa vedené na účte nepriradených platieb z dôvodu vydania certifikátu alebo ak dôchodková správcovská spoločnosť previedla majetok z osobného dôchodkového účtu sporiteľa do inej dôchodkovej správcovskej spoločnosti na účely

vyplácania programového výberu alebo do poisťovne za účelom vyplácania doživotného alebo dočasného starobného dôchodku alebo doživotného alebo dočasného predčasného starobného dôchodku. Riadok sa neuvádza, ak sa transakcia podľa predchádzajúcej vety v období, za ktoré sa výpis zasiela, neuskutočnila.

ad) Uvádza sa suma programového výberu, suma výnosu z investovania, suma uvedená v certifikáte alebo suma, ktorú dôchodková správcovská spoločnosť previedla z osobného dôchodkového účtu sporiteľa z príslušného dôchodkového fondu do inej dôchodkovej správcovskej spoločnosti na účely vyplácania programového výberu alebo do poisťovne za účelom vyplácania doživotného alebo dočasného starobného dôchodku alebo doživotného alebo dočasného predčasného starobného dôchodku, za obdobie, za ktoré sa výpis zasiela. Suma sa uvádza so záporným znamienkom. Ak sa suma podľa prvej vety vypláca poštovou poukážkou, uvádza sa suma upravená o náklady poštovného.

Ak je sporiteľ vo výplatnej fáze starobného dôchodkového sporenia, je bezpredmetné uvádzať mu vo výpise z ODÚ akékoľvek prognózy dôchodku.

9. Príloha č. 2, časť B., vzorec č. 2

V osobitnej časti dôvodovej správy k opatreniu č.140/2020 Z. z. je uvedený:

Povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „povinné príspevky“) sú vypočítané ako priemer tých povinných príspevkov, ktoré boli na ODÚ pripísané za posledných 24 mesiacov, ktoré predchádzajú dátumu, ku ktorému sa výpis z ODÚ zasiela a zároveň, ktoré súvisia s týmto obdobím. To znamená, že povinné príspevky, ktoré boli Sociálnou poisťovňou (SP) dodatočne postúpené a vzťahujú sa k iným ako spomínaným mesiacom (rôzne korekcie), sa do výpočtu priemeru povinných príspevkov nezahŕňajú. Pri výpočte priemeru sa suma uvedených povinných príspevkov vydelí počtom mesiacov, za ktoré boli povinné príspevky pripísané.“

Ak sporiteľovi trvá obdobie sporenia kratšie ako 24 mesiacov (napr. 10 mesiacov), priemerný príspevok sa bude počítať z tých povinných príspevkov, ktoré boli pripísané na ODÚ sporiteľa. Všetky sumy sa spočítajú (napr. 8 súm) a vydedia počtom mesiacov, za ktoré boli pripísané (napr. 8 mesiacmi).

10. Vplyv odpustenia/odkladu platenia povinných príspevkov na priemernú sumu mesačných povinných príspevkov a celkovú výpovednú hodnotu výpisu z ODÚ

Mesiace, za ktoré nebude mať sporiteľ na ODÚ pripísané povinné príspevky z dôvodu odpustenia/odkladu platenia povinných príspevkov, t. j. napríklad mesiace, v ktorých trvala mimoriadna situácia súvisiaca s ochorením COVID-19, výpočet priemernej sumy mesačných povinných príspevkov neovplyvní, pretože ak povinné príspevky za tieto mesiace neboli SP postúpené, tak tieto mesiace sa do priemeru povinných príspevkov počítať nebudú (viď usmernenie v bode C.5.). Na výpise z ODÚ sa tieto mesiace prejavajú len tým spôsobom, že sporiteľ bude mať nižšiu nasporenú sumu (z dôvodu nepripísania povinných príspevkov, prípadne poklesu na finančných trhoch), čo je jeden zo vstupných parametrov výpočtu prognóz dôchodkov.

11. Príloha č. 2, časť C. – štatistické údaje

Predpoklady úmrtnosti (Assumptions for probability of dying by age, sex and type of projection) sú zverejnené na webe Eurostatu <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

Cesta k požadovanému rozhraniu pre projekcie zverejnené v roku 2019 je nasledovná:

Population and social conditions/Population projections/EUROPOP2019/Assumptions for probability of dying by age, sex and type of projection (proj_19naasmr).

V dimenzii pohlavie je potrebné rozdeliť údaje za mužov a ženy a výsledky agregovať na základe uvedeného pomeru.

12. Príloha č. 2, časť C., ukazovateľ „r“

Čistý výnos je určený na základe predpokladaného výnosu dôchodkového fondu v závislosti od kategórie súhrnného ukazovateľa rizika dôchodkového fondu, zostávajúcej dĺžky starobného dôchodkového sporenia na základe tabuliek č. 4 až 8 a výšky odplát v danom dôchodkovom fonde. Výpočet predpokladá rovnakú hodnotu kvantifikovaného čistého výnosu počas celej zostávajúcej doby sporenia. V prípade sporiteľa so zostávajúcou dĺžkou starobného dôchodkového sporenia 400 mesiacov bude tak kvantifikácia čistého výnosu vychádzať z predpokladov výnosnosti podľa tabuľky č. 8 a pre sporiteľa so zostávajúcou dĺžkou starobného

dôchodkového sporenia 24 mesiacov bude kvantifikácia založená na predpokladoch zhodnotenia podľa tabuľky č. 5 a to po celú dobu sporenia.

13. Príloha č. 2, časť C. – * Valorizácia povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (zohľadnenie rastu sadzby povinných príspevkov podľa § 22 zákona)

V opatrení č. 140/2020 Z. z. je k predmetnej poznámke uvedené:

*Valorizácia povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie sa vypočíta pre každý zostávajúci mesiac starobného dôchodkového sporenia prostredníctvom súčtu hodnôt produktivity práce, inflačného koeficientu a vekového bonusu. Pre každý mesiac s horizontom starobného dôchodkového sporenia viac ako 528 mesiacov a menej ako 37 mesiacov sa priradí hodnota valorizácie povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie 0 % pre všetky rizikové scenáre. Pri výpočte prognóz doživotných starobných dôchodkov za obdobie rokov 2022, 2023 a 2024 sa zohľadní rast sadzby povinných príspevkov podľa § 22 zákona.

V zmysle uvedenej formulácie je potrebné zohľadniť **rast sadzieb povinných príspevkov** v systéme starobného dôchodkového sporenia. **Prvé výpisy z ODÚ zasielané v roku 2021 za rok 2020** budú počítat s priemerným povinným príspevkom P_p a následne jeho valorizáciou po zohľadnení inflácie (tabuľka č. 1), produktivity práce (tabuľka č. 2) a vekového bonusu (tabuľka č. 3).

Prognóza dôchodku **v roku 2022 (za rok 2021)** bude okrem vyššie spomenutých parametrov zohľadňovať aj rast sadzieb povinných príspevkov podľa **§ 22 zákona č. 43/2004 Z. z.**, čo platí aj pre prognózu zasielanú **v roku 2023 (za rok 2022)** a prognózu dôchodku zaslanú vo výpise z ODÚ **v roku 2024 (za rok 2023)**.

Z uvedeného vyplýva, že **zvyšovanie sadzieb povinných príspevkov bude zohľadnené vo všetkých prognózach do roku 2024.**

14. Príloha č. 2, časť C., tabuľka č. 3

Valorizácia povinných príspevkov sa vypočíta pre každý zostávajúci mesiac starobného dôchodkového sporenia prostredníctvom súčtu hodnôt produktivity práce, inflačného koeficientu a vekového bonusu. Pre každý mesiac s horizontom starobného dôchodkového sporenia viac ako 528 mesiacov a menej ako 37 mesiacov sa priradí hodnota valorizácie povinných príspevkov 0 % pre všetky rizikové scenáre. V praxi to teda znamená, že mladému sporiteľovi sa za každý zostávajúci mesiac predpokladaného obdobia dôchodkového sporenia prevyšujúceho horizont 528 mesiacov priradí hodnota valorizácie povinných príspevkov 0 % (DSS bude za toto obdobie zohľadňovať len zhodnotenie podľa tabuľky č. 8).

15. Príloha č. 2, časť C., tabuľka č. 8 – zohľadnenie rozloženia majetku sporiteľa podľa § 92 zákona č. 43/2004 Z. z.

Pri výpočte prognóz dôchodku je **nevyhnutné zohľadňovať pravidlá starobného dôchodkového sporenia (pomer rozloženia majetku v zmysle § 92 zákona č. 43/2004 Z. z.)**. Ak by DSS pri výpočte abstrahovala od tejto skutočnosti, prognóza pre sporiteľa v negarantovanom dôchodkovom fonde by bola výrazne nadhodnotená. Povinnosť zohľadňovania § 92 zákona č. 43/2004 Z. z. sa týka aj alternatívnej prognózy dôchodku v prílohe č. 1 bloku C.